

Hoofdvraag: Kan de groei van de stedelijke economie samengaan met vergroting van welvaart en welzijn?

## **H3 STEDELIJKE ONTWIKKELING VAN DE RANDSTAD EN HAAR INVLOEDSGEBIED**



## 3.3

# Klimaatverandering in de stad ?

5. Hoe komen sociaal-culturele verschillen in de stedelijke bevolking tot uiting in de stad?  
Hoe beoordeel je de verschillen?




# Stedelijke ontwikkeling

Steden ontwikkelen zich -> dat is terug te zien in:

A Inwonertal (demografische kenmerken)

B Centrale functies (wonen, werken, vrijetijdsbesteding)

C Leefstijl



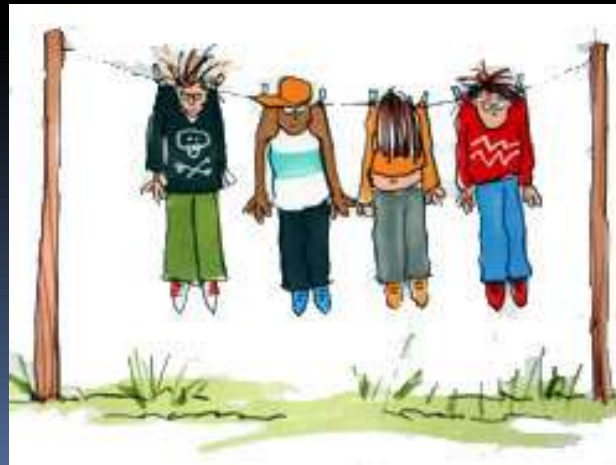
Rode draad: strijd om de ruimte, wie mag de beste plekken bezitten en zijn hier verschillen in etnische achtergrond te zien?

# A Demografische kenmerken

- Grote verhuisbewegingen de stad in en uit, per saldo langzame groei
- Uit: vooral autochtonen
- In: allochtonen en jongeren
- twintigers (studie, eerste baan), meest succesvolle migranten stromen door
- Veel allochtonen in Randstad en oude industriesteden (multiculturele steden)
- Multiculturele steden vaak in het nieuws met segregatie en polarisatie problemen

# Gelijke monniken?

- Sociaal economische problemen oververtegenwoordigd bij niet-westerse allochtonen
- Werkeloosheid en afwijzing vormen voedingsbodem voor probleemgedrag



# B Centrale functies

- De stad = contrast en juist daarom aantrekkelijk!
- Versterking van de aan vrije tijd gekoppelde activiteiten → warme stad
  - Stad ziet economische en culturele voordelen in festivals, sportmanifestaties etcetera
- Vereenzaming en verval tast het sociale cement van de samenleving aan → koude stad



Horeca trekt mensen (tijdelijk) naar de stad, maar inkomsten blijven!



Theatergroep Het Amsterdamse Bos speelt de Storm van William Shakespeare (trekt ook veel bezoekers van buiten de stad)

# C Leefstijl en gentrificatie

- Woningmarkt sociale huursector sterk bepaald door overheidsregels en subsidies
- Sociale Huursector bedoeld voor lage inkomensgroepen
- Betaalbare koopwoningen meestal bezet
- Waar moeten midden tot hogere inkomensgroepen zonder kinderen wonen in de stad?



# Gentrificatie

- Belangstelling voor de stad bij hoger opgeleiden en dinky's
- In trek: stedelijke voorzieningen, stedelijk leefmilieu (uitgaan, cultuur, winkels)
- Maar: bestaande woningvoorraad biedt geen mogelijkheden (jaren'30 of buiten de stad)
- Daarom: opknappen oude vervallen wijken of bedrijfsterreinen (Kop van Zuid) leidt tot opwaardering van een buurt (gentrificatie)



Hofje in de Jordaan, ooit oude volksbuurt nu hippe yuppenbuurt



Kop van Zuid in Rotterdam, ooit vervallen woonbuurt en haventerrein

# Keerzijde: toename polarisatie

- Stijging grondprijzen van opgeknapte buurten: huizen te duur voor de oorspronkelijke bewoners
- Allochtonen moeten uitwijken naar naoorlogse buurten (minder in trek, dus goedkoper)
- Scheiding tussen buurten: toename polarisatie



Wittevrouwen Utrecht: ooit arbeidersbuurt, nu onbetaalbaar voor arbeiders



Kanaleneiland Utrecht, was eind jaren 70 nog een witte gezinswijk, nu een probleemwijk met voornamelijk allochtone gezinnen



# Sociaal-culturele vraagstukken

## Centrale begrippen:

- Segregatie
  - Polarisatie
  - Gentrificatie
  - Multiculturele stad
  - Sociale cohesie
- 

# Segregatie & Polariseratie

- Segregatie: gescheiden wonen van bevolkingsgroepen
- Polariseratie: toename van tegenstellingen tussen bevolkingsgroepen/woonbuurten door steeds homogener worden van buurten qua inkomen, gezinssituaties, etniciteit
- Wanneer een probleem?
- Wanneer scheiding = gedwongen keuze
- Bij toename sociaal-economische homogenisering van buurten (veel kansarmen of juist rijken bij elkaar, vergroot de tegenstellingen)

# Sociaal-culturele vraagstukken

Bedreiging: toename ruimtelijke segregatie en social polarisatie

Oplossingen: grotestedenbeleid

- De stadswijken aantrekkelijk maken voor hogerbetaalden (herstructurering)
- Buitenvijken aantrekkelijk houden voor lagerbetaalden
- Beter spreidingsbeleid
- Versterken leefbaarheid en sociale veiligheid